

Buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo Galimybių studija

II dalis: APKLAUSA

Užsakovas: Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

Rengėjai: VšĮ „NPR“

**2007 m.
Vilnius**

Užsakovas: Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

Darbo pavadinimas: „Buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo galimybių studija“

Sutarties pavadinimas: Buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo galimybių studijos parengimas (kitos paslaugos)

Sutarties sudarymo data: 2007 balandžio 20d.

Sutarties numeris: J4-375

Darbo objektas: Buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo galimybių studija:
I. Dalis. Esamos būklės analizė
II. dalis. Apklauso organizavimas
III. dalis. Seminaro (konferencijos organizavimas)
IV. dalis. Grafinė galimybių studijos dalis
V. dalis. Pasiūlymų pritaikymui dalis

Turinys

1	Apklauso organizavimo metodika	4
1.1	Apklauso anketa gyventojams	6
1.2	Apklauso anketa specialistams	7
1.3	Prie apklauso anketų pridedama schema	8
2	Išvados	10
3	Priedai	12

1 Apklausos organizavimo metodika

Pagal 2007-04-20 sutartį Nr.J4-375 apklausos atlikimo techninė užduotis suformuluota taip:

„Surengti vietinių gyventojų ir specialistų apklausą, siekiant išsiaiškinti, kokioms žmonių grupėms ir dėl kokių priežasčių buvę kariniai objektai Klaipėdos pajūryje yra įdomūs, koku aspektu, kokias jų panaudojimo galimybes įsivaizduoja įvairios žmonių grupės. Apklausoje reikia panaudoti planus, iliustruojančius objektų išsidėstymą. Klausimai ir planai turi būti suderinti su užsakovu prieš apklausos vykdymą. Apibendrinti apklausos rezultatus“

Konkurso sąlygose nebuvo suformuluotas reikalavimas apklausoje naudoti planus, iliustruojančius objektų išdėstymą. Klaipėdos savivaldybės administracijos 2006-07-11 d. Nr. (14.1)VP3-234 rašte dėl konkurso sąlygų paaiškinimo teigiama, kad:

Vykdytojas savarankiškai pasirenka apklausos būdą, metodus, priemones, bet turi studijoje paaiškinti savo pasirinkimą.

Taigi, sutartyje įrašytas papildomas reikalavimas atliekant apklausą naudoti planus, iliustruojančius objektų išdėstymą apriboja apklausos būdų, metodų ir priemonių pasirinkimą ir iš esmės palieka galimybę naudoti tik tiesioginės apklausos būdus, leidžiančius respondentams pateikti vizualinę medžiagą. Atsižvelgiant į dėl to išaugančius apklausos atlikimo kaštus, planuojamos tokios apklausos apimtys ir būdai, metodai:

1. Respondentai suskirstomi į dvi pagrindines grupes: gyventojus ir specialistus.
2. Planuojama tiesioginiu apklausos būdu apklausti ne mažiau kaip 50 gyventojų grupės respondentų.
3. Gyventojų respondentų grupei parengiama speciali anketa, kurios klausimai suskirstyti į tris pagrindines grupes:
 - a. I klausimų grupė – duomenys apie apklausos dalyvį. Pateikiami klausimai, leidžiantys respondentus priskirti vienai ar kitai grupei pagal:
 - i. Gyvenamąją vietą
 - ii. Gyvenimo Klaipėdoje trukmę (kiek laiko gyvena Klaipėdoje)
 - iii. Amžių (6 amžiaus grupės)
 - iv. Išsilavinimą / profesiją
 - b. II klausimų grupė – nuomonės tyrimas apie buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje tvarkymą. Pateikiami klausimai, leidžiantys sužinoti respondentų nuomonę dėl:
 - i. Ar buvę kariniai objektai respondentams įdomūs
 - ii. Dėl kokių priežasčių buvę kariniai objektai respondentams įdomūs
 - iii. Ar reikia juos tvarkyti
 - iv. Ar respondentai lankytųsi buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo
 - c. III klausimų grupė – respondentų nuomonė apie buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo galimybes:
 - i. Pateikiami trys variantai buvusių objektų pritaikymo galimybių, respondentai gali pažymėti jiems priimtinus
 - ii. Pateikiama vieta įrašyti respondentų pasiūlymus pritaikymui
4. Apklausiant gyventojų grupės respondentus bus naudojama aiški, spalvota A3 formato schema. Schemos pakraščiuose bus išdėstytos buvusių karinių objektų fotografijos, nes tikimasi, kad taip respondentai galės lengviau atpažinti, kas tai yra „buvę kariniai objektai“ ir tiksliau išreikšti nuomonę dėl buvusių karinių objektų panaudojimo galimybių.

5. Respondentai, atstovaujantys tikslinę specialistų grupę apklausiami pagal iš anksto sudarytą sąrašą elektroniniu paštu ir telefonu. Apklausa organizuojama taip:
 - a. Elektroninė anketos ir schemos versija išsiunčiama bent 75 respondentams pagal iš anksto sudarytą sąrašą. Prašoma užpildyti anketą. Tikimasi, kad anketą sutiks užpildyti ne mažiau kaip 50 respondentų.
 - b. Po anketos išsiuntimo su tikslinės specialistų grupės respondentais susisiekiama telefonu – paraginama užpildyti anketą, išklausoma jų nuomonės, jeigu respondentai nori pasakyti daugiau, negu leidžia anketa.
 - c. Tikslinės specialistų grupės respondentų sąrašas sudaromas iš tokių respondentų grupių:
 - i. Klaipėdos m., Klaipėdos raj., Neringos, Palangos savivaldybių paveldo apsaugos, architektūros, turizmo, verslo ir investicijų skyrių specialistai
 - ii. Klaipėdos m., Klaipėdos raj., Neringos, Palangos turizmo informacijos centrų specialistai
 - iii. Paveldo apsaugos specialistai iš Kultūros paveldo departamento
 - iv. Saugomų teritorijų administracijų atstovai (KNNP ir Pajūrio regioninio parko)
 - v. Klaipėdoje veikiančių atvykstamuoju turizmu užsiimančių turizmo paslaugų įmonių atstovai
 - vi. Kiti susiję specialistai.
6. Tikslinės specialistų grupės respondentams pateikiama speciali anketa, tačiau siekiant gauti palyginamus specialistų ir gyventojų respondentų grupių duomenis, keičiama tik pirma klausimų grupė, II ir III klausimų grupė paliekama ta pati. Specialistų grupei paliekama galimybė plačiau aprašyti savo pasiūlymus dėl pritaikymo.
 - a. Specialistų tikslinei grupei pateikiami tokie I klausimų grupės klausimai:
 - i. Atstovaujama organizacija
 - ii. Veiklos sritis
 - iii. Respondento amžius
 - iv. Respondento išsilavinimas, profesija.

Žemiau pateikiamos apklausos anketų formos gyventojų ir specialistų respondentų grupėms bei schema.

1.1 Apklausos anketa gyventojams

Klaipėdos miesto gyventojų nuomonės apklausa dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo.

I. Duomenys apie apklausos dalyvį	
Gyvenamoji vieta: Klaipėdos miestas ☐ Klaipėdos rajonas ☐ Kita _____	Kiek laiko gyvenate Klaipėdoje: Nuo gimimo ☐ Daugiau kaip 10 metų ☐ Daugiau kaip 5 metus ☐ Mažiau kaip 5 metus ☐
Amžius: Iki 25 ☐ 25-35 ☐ 35-40 ☐ 45-55 ☐ 55-65 ☐ Virš 65 ☐	Išsilavinimas: Aukštasis ☐ Aukštesnysis ☐ Vidurinis ☐ Kita _____ Profesija _____ _____
II. Nuomonės tyrimas - buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje tvarkymo variantai	
Ar buvę kariniai objektai Jums įdomūs? Taip ☐ Ne ☐	Ar manote, kad buvusius karinius objektus reikia sutvarkyti / atstatyti? Sutvarkyti/atstatyti ☐ Nugriauti/išvalyti ☐ Palikti, kaip yra ☐
Kodėl Jums buvę kariniai objektai įdomūs? a) nes tai kariniai objektai ☐ b) nes tai susiję su krašto, miesto istorija ☐ c) tiesiog matomi pajūryje ir įdomu, kas tai per pastatai, įrenginiai ☐	Ar apsilankytumėte buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo? Taip ☐ Ne ☐
III. Nuomonė apie sutvarkytų buvusių karinių objektų pritaikymą – pažymima kokie teiginiai yra priimtini:	
Pritaikoma turistams pažinimui (ekspozicijos, turizmo maršrutai, teminės ekskursijos) ☐	Kitos pageidaujamos pramogos ar veiklos buvusiuose kariniuose objektuose ir jų teritorijoje _____ _____ _____ _____ _____
Pritaikoma turistų ir vietinių gyventojų pramogoms (kavinės, lauko kavinės, teminiai žaidimai) ☐	_____ _____ _____ _____ _____
Pritaikoma turizmo paslaugoms ir pan. (suvenyrų prekyba, inventoriaus nuoma, gal net nakvynės paslaugos) ☐	_____ _____ _____ _____ _____

1.2 Apklausos anketa specialistams

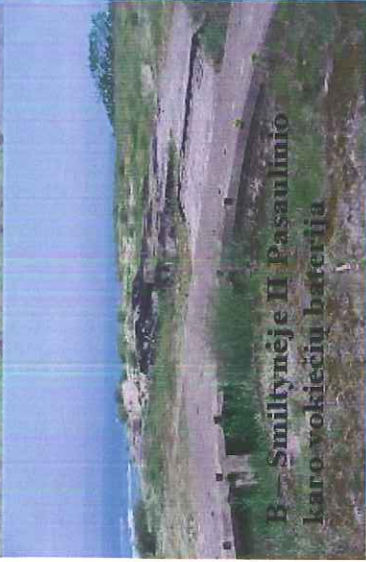
Specialistų nuomonės apklausa dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo.

I. Duomenys apie apklausos dalyvį	
Atstovaujama organizacija <hr/>	Veiklos sritis: Architektūra ☐ Paveldosauga ☐ Saugomos teritorijos ☐ Turizmas ☐ Verslas ir investicijos ☐ Kita _____
Amžius: Iki 25 ☐ 25-35 ☐ 35-40 ☐ 45-55 ☐ 55-65 ☐ Virš 65 ☐	Išsilavinimas: Aukštasis ☐ Aukštesnysis ☐ Vidurinis ☐ Kita _____ Profesija _____
II. Nuomonės tyrimas - buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje tvarkymo variantai	
Ar buvę kariniai objektai Jums įdomūs? Taip ☐ Ne ☐	Ar manote, kad buvusius karinius objektus reikia sutvarkyti / atstatyti? Sutvarkyti/atstatyti ☐ Nugriauti/išvalyti ☐ Palikti, kaip yra ☐
Kodėl Jums buvę kariniai objektai įdomūs? d) nes tai kariniai objektai ☐ e) nes tai susiję su krašto, miesto istorija ☐ f) tiesiog matomi pajūryje ir įdomu, kas tai per pastatai, įrenginiai ☐ g) kita _____	Ar apsilankytumėte buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo? Taip ☐ Ne ☐
III. Nuomonė apie sutvarkytų buvusių karinių objektų pritaikymą – pažymima kokie teiginiai yra priimtini:	
Pritaikoma turistams pažinimui (ekspozicijos, turizmo maršrutai, teminės ekskursijos) ☐	Kitos pageidaujamos pramogos ar veiklos buvusiuose kariniuose objektuose ir jų teritorijoje _____ _____ _____ _____ _____
Pritaikoma turistų ir vietinių gyventojų pramogoms (kavinės, lauko kavinės, teminiai žaidimai) ☐	_____ _____ _____ _____ _____
Pritaikoma turizmo paslaugoms ir pan. (suvėnūrų prekyba, inventoriaus nuoma, gal net nakvynės paslaugos) ☐	_____ _____ _____ _____ _____

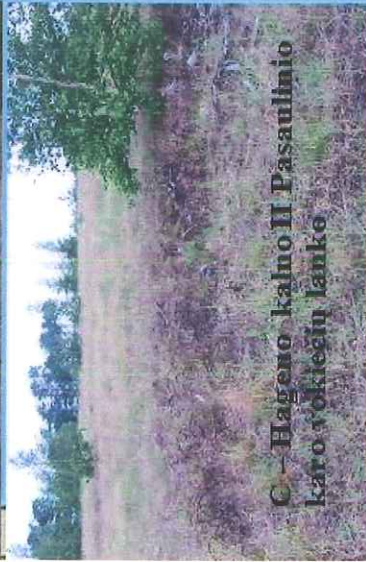
1.3 Prie apklausos anketų pridedama schema

A - Kopgalis II Pasaulinio karo vokiečių baterija

B - Smiltynėje II Pasaulinio karo vokiečių baterija

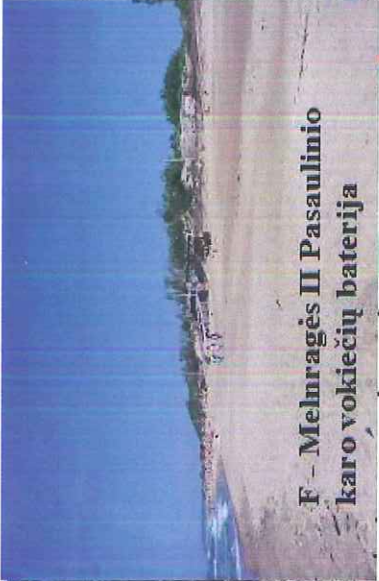
C - Hageno kaimo II Pasaulinio karo vokiečių lanko

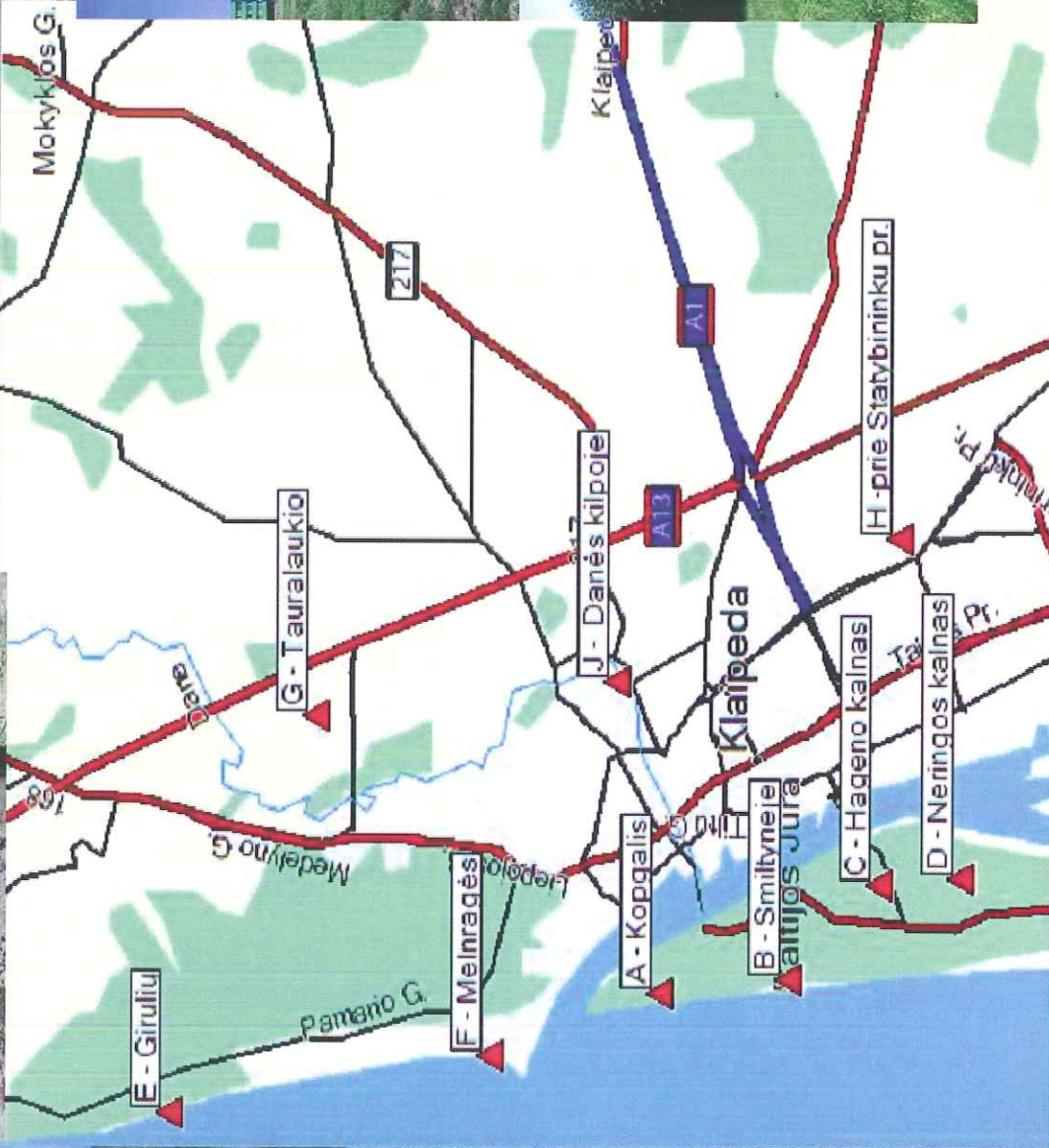
D - Neringos kaimo II Pasaulinio karo vokiečių baterija

E - Girulių II Pasaulinio karo vokiečių baterija

F - Melnragės II Pasaulinio karo vokiečių baterija

C - Tauralaukis vokiečių baterija

H - prie Statybininkų pr. vokiečių baterija

J - Danės kilpoje vokiečių lanko

2 Išvados

Apklausų metu buvo siekiama išsiaiškinti dviejų tikslinių respondentų grupių nuomonę – Klaipėdos gyventojų bei specialistų. Dauguma respondentų yra Klaipėdoje gyvenantys arba dirbantys žmonės, priklausantys įvairioms amžiaus grupėms bei atstovaujantys labai įvairias veiklos sritis. Didžioji dauguma respondentų abiejose grupėse – turintys aukštąjį išsilavinimą. Iš esmės abiejų respondentų grupių nuomonės dėl buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje išsaugojimo ir pritaikymo sutapo. Čia pateikiamos pagrindinės išvados apie respondentų nuomonę, detalūs komentarai – pridedamose apklausų ataskaitose.

Pagrindinės išvados:

1. Buvę kariniai objektai įdomūs tiek gyventojams (75%), tiek specialistams (97%).
2. Buvę kariniai objektai gyventojus ir specialistus daugiau domina ne kaip buvę kariniai objektai (26 % gyventojų ir 8% specialistų), o todėl, kad jie susiję su miesto ir krašto istorija (70 % gyventojų ir 72% specialistų).
3. Dauguma respondentų sutinka, kad buvusius karinius objektus reikia sutvarkyti / atstatyti (78 % gyventojų ir 94% specialistų). Dauguma respondentų specialiai apsilankytų šiuose objektuose po jų sutvarkymo.
4. Viena iš svarbiausių klausimų grupių buvo apie buvusių karinių objektų galimą pritaikymą. Čia buvo pastebėti didžiausi nuomonių skirtumai tarp gyventojų ir specialistų.
 - a. Gyventojai buvo konservatyvesni ir daugiausiai siūlė buvusius karinius objektus pritaikyti tik turistinei – pažintiniai paskirčiai (ekspozicijos, teminės ekskursijos, turizmo maršrutai). Tam pritarė 92% respondentų iš gyventojų grupės. Šiek tiek platesniam turizmo paslaugų pritaikymui pritarė tik 43% gyventojų (didžioji dalis – prieš). Objektų pritaikymui pramoginėms reikmėms nepritarė net 88% gyventojų. Savų pasiūlymų ar nuomonės, kaip buvę kariniai objektai galėtų būti pritaikyti ir panaudoti dauguma gyventojų neturėjo. Dažniausiai minimas pasiūlymas buvo įlurit muziejų.
 - b. Specialistų respondentų grupė išreiškė platesnį, įvairesnį požiūrį į buvusių karinių objektų pritaikymo galimybes. Pritaikymui pažintinei paskirčiai pritarė 77% specialistų grupės respondentų, pritaikymui turistų ir vietinių gyventojų pramogoms pritarė 46% , 49% respondentų pritarė, kad buvusiuose kariniuose objektuose galėtų būti teikiamas platesnis spektras su turizmu susijusių paslaugų. Net 63% specialistų grupės respondentų pateikė pasiūlymus, kaip būtų galima pritaikyti šiuos objektus. Nemažai atsakymų – pasiūlymų buvo anksčiau išvardintų veiklų variacijos. Sugrupavus pasiūlymus pagal panašumą, jie pasiskirsto taip:
 - i. Koncertai, įvairūs vakarai, spektakliai, inscenizacijos, parodos – 27%
 - ii. Seminarai, konferencijos, plenerai, simpoziumai – 13%
 - iii. Įvairios stovyklos – 13%
 - iv. Apgyvendinimo paslaugos – 10%
 - v. Edukacinė veikla, kino medžiaga, filmai – 15%
 - vi. Su vandens pramogomis ir ekologišku turizmu susijusi veikla – 5%
 - vii. Kiti – 17%
5. Respondentai siūlantys rodyti kino filmus ar video medžiagą siūlo tai susieti su buvusio karinio objekto veikla ar buvusių karinių įrenginių panaudojimu. Apgyvendinimo paslaugas vystyti siūlantys respondentai tai įsivaizduoja, kaip analogišką to meto (kai buvo pastatytas objektas) gyvenimą ir to meto gyvenimo sąlygas. Seminarus, konferencijas, plenerus bei simpoziumus buvo siūloma rengti įvairiomis tematikomis, kurios daugiausiai siejosi su menu. Su vandens pramogomis ir ekologišku turizmu

susijusias paslaugas buvo siūloma vystyti remiantis tuo, kad „tokių paslaugų Lietuvos pajūryje ypač trūksta, o vėjo energijos varomi įrenginiai nedarys įtakos aplinkai“.

6. Kiti įdomesni pasiūlymai:

- a. Pritaikant turistų pažinimui reikėtų minimaliai pastatyti tik informacinius standus ar išleisti bukletus.
- b. Reikėtų įvertinti kokiame objekte kokia paslauga pagrindinė, o kokios – papildančios.
- c. Vystyti aktyvią veiklą vadinama „Patirties turizmas“.
- d. Viešam naudojimui.
- e. Patalpų nuoma pobūviams.
- f. Šokių vakarėliai.

Bendra apklausos išvada galėtų būti tokia:

Klaipėdos miesto gyventojai ir specialistai pritaria buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje sutvarkymui ir pritaikymui pažintiniam turizmui.

3 Priedai

3.1 Klaipėdos miesto gyventojų nuomonės apklausos dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo ataskaita

**Klaipėdos miesto gyventojų nuomonės
apklausos dėl planuojamų buvusių karinių
objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo**

ATASKAITA

**Vilnius
2007 m.**

Užsakovas: Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

Apklausą atliko: VšĮ „NPR“

Tikslai: sužinoti Klaipėdos miesto gyventojų nuomonę apie buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymą.

Tikslinė grupė: Klaipėdos miesto gyventojai

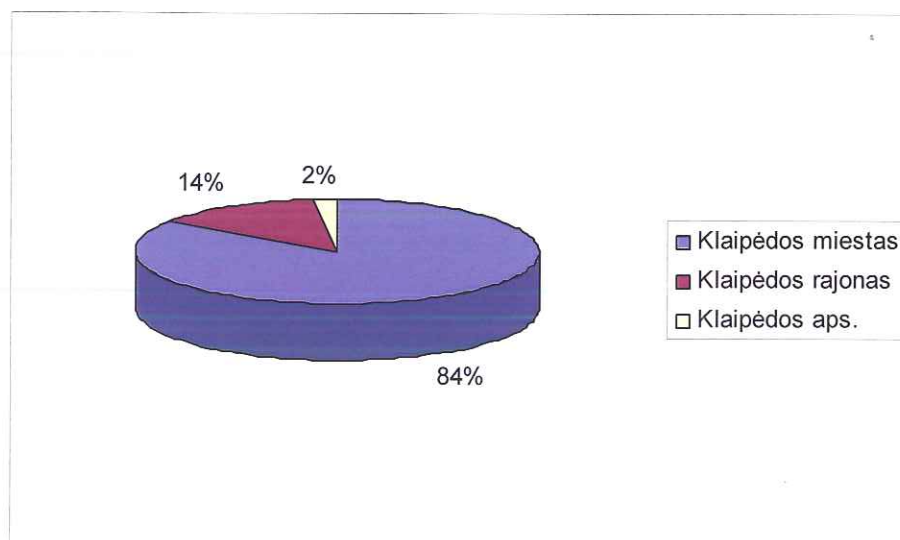
Apklausos metodai: anketinė apklausa tiesioginio interviu būdu, naudojant iš anksto parengtus klausimus

Apklausta: 51 respondentų VšĮ „NPR“ apklausėjų.

Apklausa atlikta: 2007 07 18 dieną Klaipėdos mieste. Buvo demonstruojamos objektų schemas ir nuotraukos.

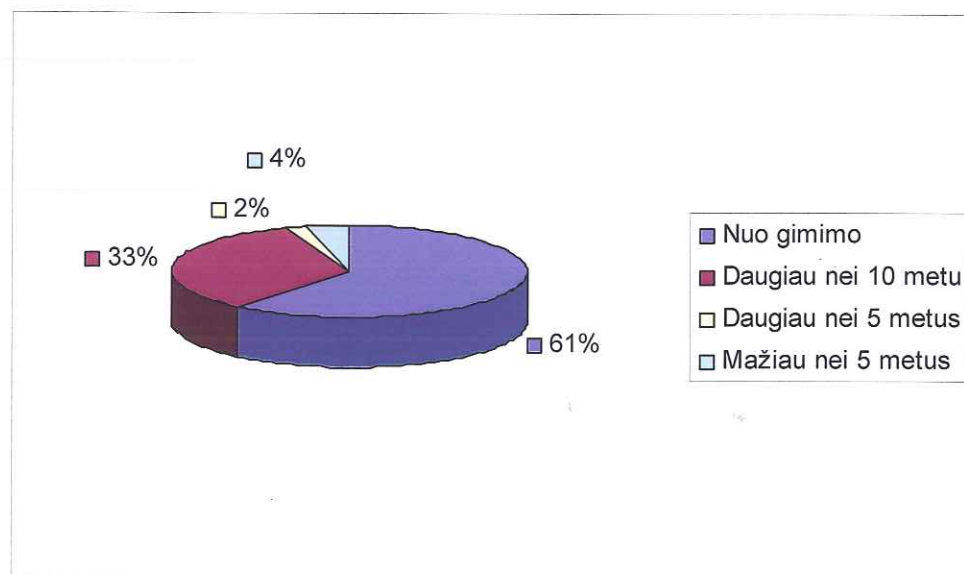
1. Duomenys apie apklausos dalyvius

1.1. Gyvenamoji vieta

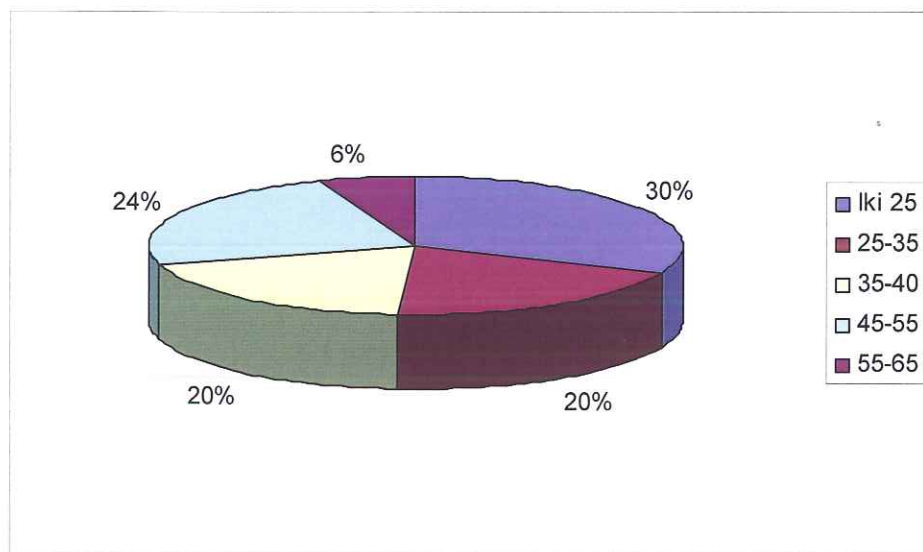
Didžioji dauguma respondentų – Klaipėdos miesto gyventojai, kas atitinka šios apklausos tikslą – sužinoti Klaipėdos miesto gyventojų nuomonę dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo. Klaipėdos rajono gyventojai sudaro 14% apklaustųjų. Kita gyvenamoji vieta – Klaipėdos apskritis – 2% respondentų.

1.2. Kiek laiko gyvenate Klaipėdoje?

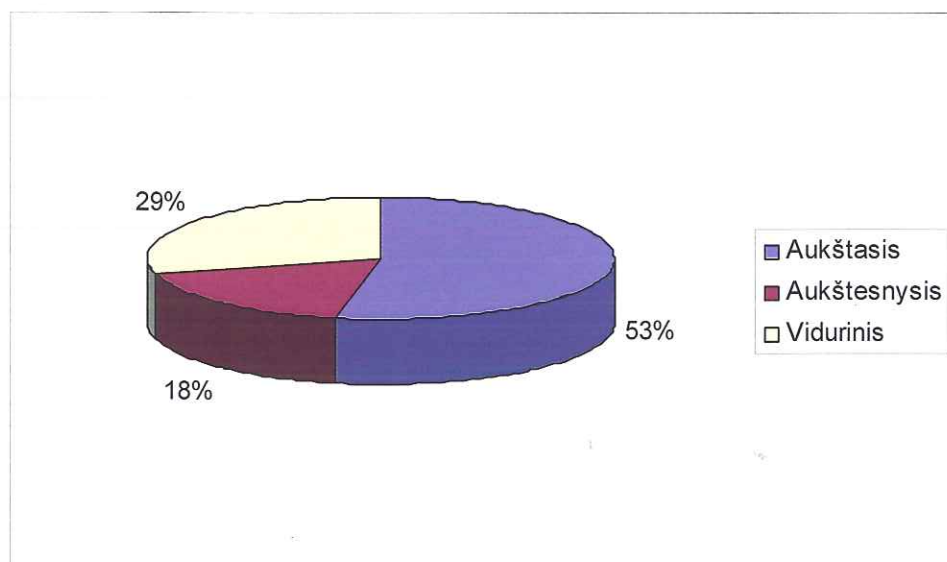
Dauguma respondentų – Klaipėdos miesto gyventojų Klaipėdoje gyvena nuo gimimo, arba daugiau kaip 10 metų. Mažiau kaip 5 metus Klaipėdoje gyvenantys respondentai – dažniausiai studentai, iš kitų šalies vietovių atvykę į Klaipėdą mokyti.

1.3. Amžius

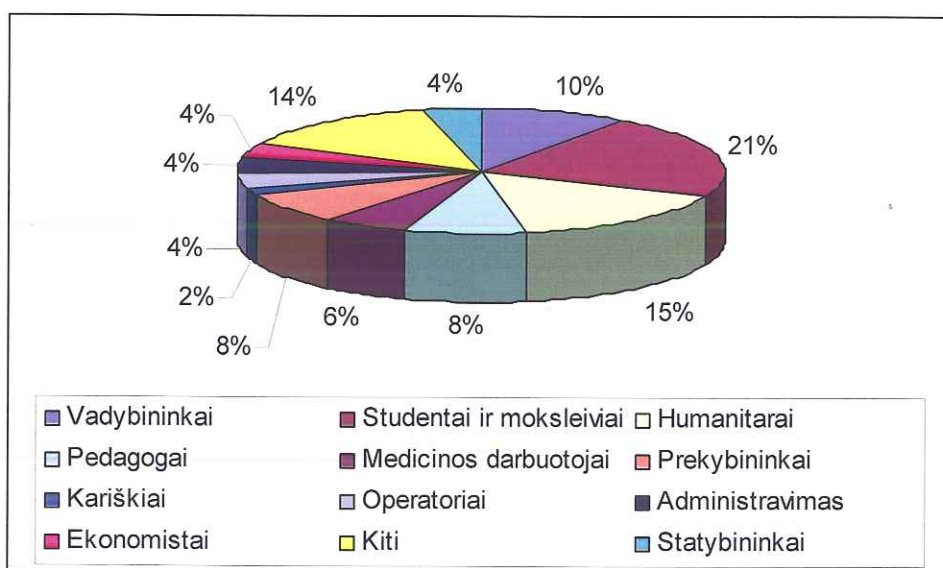
Respondentai buvo paprašyti nurodyti amžiaus grupę. Didžiausią dalį apklaustųjų sudaro iki 25 metų amžiaus žmonės. Mažiausia respondentų grupė 55 – 65 amžiaus žmonės, kurie sudaro 6%. Kitos amžiaus grupės, išskyrus, pasiskirsto beveik vienodai. Atsižvelgiant į respondentų amžiaus grupes galima teigti, kad buvo apklausti visų amžiaus grupių atstovai.

1.4. Išsilavinimas

Didžioji dauguma respondentų turi aukštąjį išsilavinimą. Taip pat nemažą dalį sudaro vidurinį išsilavinimą turintys respondentai. Tokią proporciją sąlygoja apklausos laikas, nes apklausa vyko vasarą prie Klaipėdos senosios prieplaukos ir centre, kada dauguma studentų, turinčių vidurinį išsilavinimą, atostogauja ir laisvalaikį leidžia prie jūros.

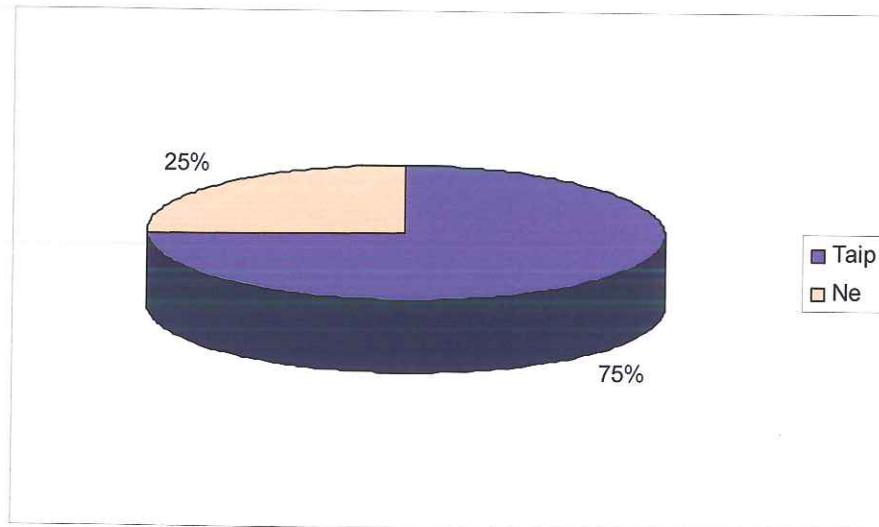
1.5. Respondentų profesijos

Respondentai buvo paprašyti nurodyti profesiją ar veiklos sritį. Respondentų profesijos ir veiklos sritys - labai įvairios, todėl galima teigti, kad profesija neįtakojo atsakymų apie planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymą. Apklausoje metu buvo apklaustas vienas kariškis bei vienas istorikas, paveldo apsaugos specialistų nebuvo. Savo profesijos nenurodė tik vienas respondentas.

2. Nuomonės tyrimas – buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje tvarkymo variantai

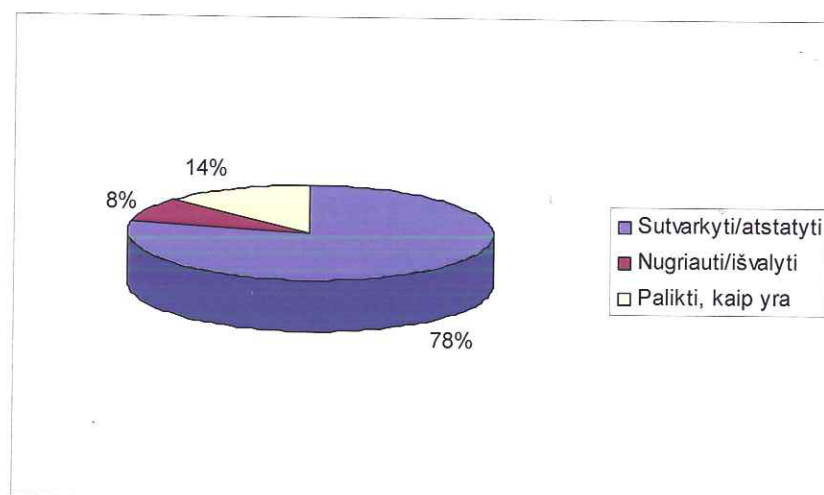
2.1. Ar buvę kariniai objektai Jums įdomūs?

Pirmiausiai respondentams buvo užduodamas klausimas, ar buvę kariniai objektai Jiems įdomūs. Trylika respondentų atsakė, kad kariniai objektai Jų nedomina, o likusieji 38, kas sudaro 75%, visų apklaustųjų – kad įdomūs.

2.2. Ar manote, kad buvusius karinius objektus reikia sutvarkyti/atstatyti?

Užduodant šį klausimą respondentams buvo parodoma objektų schema, kurioje matomi nufotografuoti objektai bei jų išsidėstymas žemėlapyje. Užduodant šį klausimą buvo pateikti trys galimi atsakymai: I – sutvarkyti/atstatyti, II – nugriauti/išvalyti, III – palikti, kaip yra. Atsakymai pasiskirstė taip:

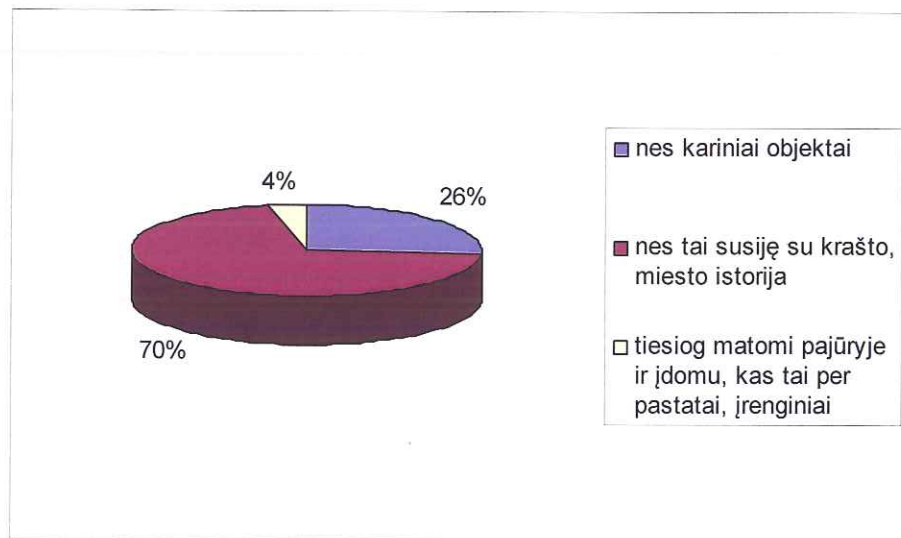

Daugiausiai respondentų (40 žmonių) rinkosi I variantą – sutvarkyti/atstatyti, nes buvę kariniai objektai apleisti ir gadina aplinką, o be to sutvarkius bus galima pritraukti daugiau turistų.

Kita grupė respondentų (4 žmonės) siūlė nugriauti išvalyti, nes tai „sovietmečio“ palikimas, o tokius palikimus reikia naikinti.

Trečia grupė respondentų (7 žmonės) siūlė palikti, kaip yra, pagrįsdami savo atsakymus tuo, kad jei tiek laiko prastovėjo, tai gali stovėti ir toliau, o turistams galima objektus pristatyti ir tokius kokie jie yra dabar.

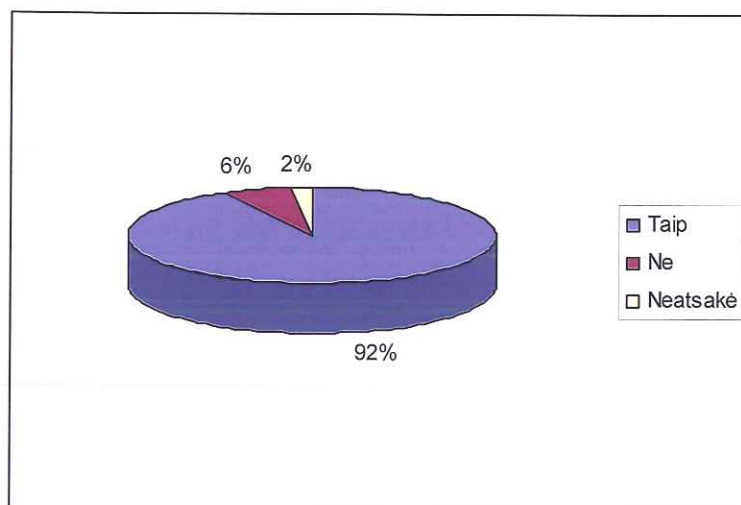
2.3. Kodėl Jums buvę kariniai objektai įdomūs?

Apklausiant respondentus buvo domimasi, kodėl šie objektai jiems įdomūs. Atsakant buvo pasiūlyti trys variantai: I – nes kariniai objektai, II – nes tai susiję su krašto, miesto istorija ir III – nes tiesiog matomi pajūryje ir įdomu, kas tai per pastatai, įrenginiai.

Dažniausiai buvo atsakoma, kad objektai įdomūs, nes susiję su Klaipėdos ir krašto istorija. Kita dalis respondentų teigė, kad objektai įdomūs, nes tai kariniai objektai ir tik 2 respondentų susidomėjimas siejamas su tuo, kad pastatai, įrenginiai matomi pajūryje, todėl ir įdomūs.

2.4. Ar apsilankytumėte buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo?

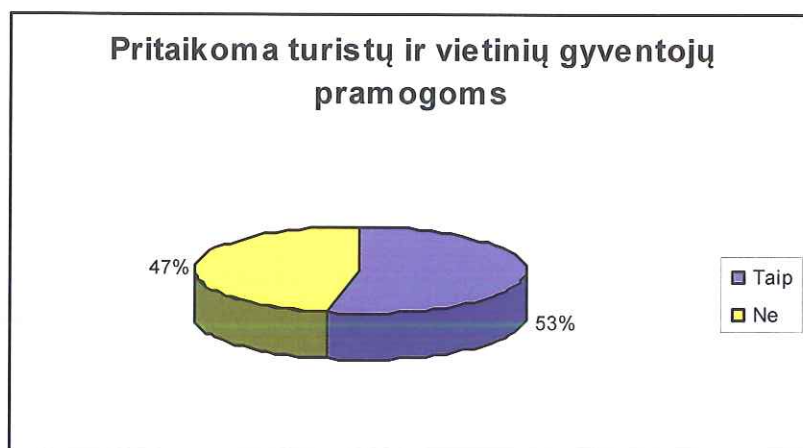
Beveik visi respondentai pabrėžė, kad būtina apsilankyti buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo. Dalis respondentų atsakiusių neigiamai priklausė tai pačiai žmonių grupei, kurie siūlė nugriauti/išvalyti buvusį „sovietų palikimą“. 2% žmonių nežinojo, pagrįsdami savo nuomonę, tuo, kad tai Jiems neįdomu, o jei ir apsilankytų, tai tikriausiai nebent važiuodami pro šalį.

3. Nuomonė apie sutvarkytų buvusių karinių objektų pritaikymą

Respondentams buvo išvardintos galimos veiklos buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo, ir paprašyta nurodyti, ar jos atrodo priimtinos.

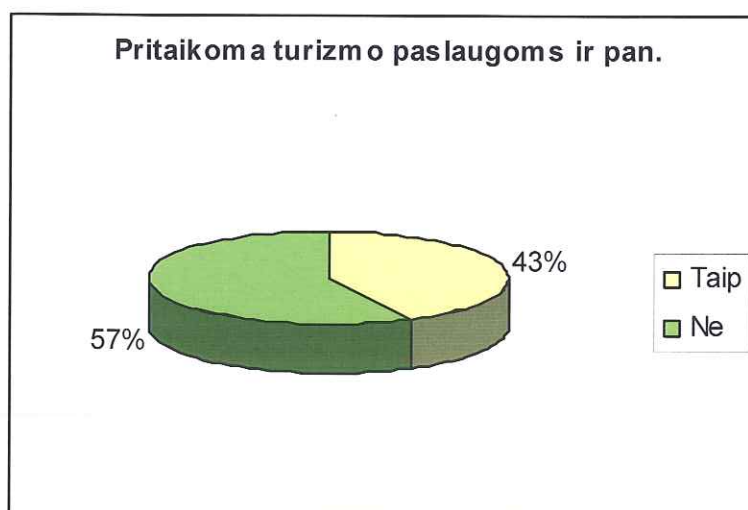

Daugumai respondentų buvusių karinių objektų pritaikymas turistams pažinimui buvo pats priimtinausias, nes tokie objektai pritraukia ne tik vietinius turistus ar gyventojus, bet ir turistus iš užsienio.

Dauguma respondentų, ypač iki 25 metų, nepritarė, ir nurodė, kad kavinių tiek Klaipėdos mieste, tiek rajone tikrai pakanka, o tokiuose buvusiuose kariniuose objektuose galėtų būti rengiami teminiai žaidimai.

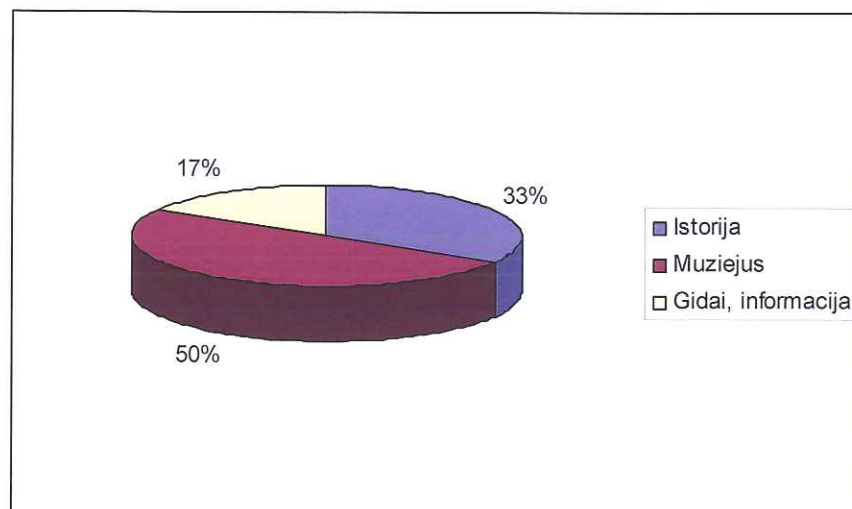
Pritariantieji pabrėžė, kad kavinės turėtų būti nedidelės ir susijusios su buvusių karinių objektų tematika. Keletas paminėjo, kad kavinės galėtų būti panašios į „Grūto parko“ kavines.

Respondentų nuomonė, dėl buvusių karinių objektų pritaikymo turizmo paslaugoms ir pan. (suvėnirų prekyba, inventoriaus nuoma, gal net nakvynės paslaugos) pasidalino beveik per pus, tačiau didesnė dauguma mano, kad pritaikymas turizmo paslaugoms nepriimtinas. Kaip galimos turizmo paslaugos buvo pasiūlytos gidų nuoma arba informacijos centas.

Tik 12% respondentų turėjo pasiūlymų, ką jie norėtų matyti buvusiuose kariniuose objektuose. Dauguma atsakymų – pasiūlymų buvo tik anksčiau išvardintų veiklų variacijos. Sugrupavus pasiūlymus pagal panašumą, jie pasiskirsto taip:

3.2 Specialistų nuomonės apklausos dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo ataskaita

**Specialistų nuomonės apklausos dėl
planuojamų buvusių karinių objektų
Klaipėdos pajūryje pritaikymo**

ATASKAITA

**Vilnius
2007**

Užsakovas: Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

Apklausa atliko: VŠĮ „NPR“

Tikslai: sužinoti specialistų nuomonę apie buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymą.

Tikslinė grupė: specialistai, sąrašas pridedamas

Apklauso metodai: anketinė apklausa naudojantis elektroniniu paštu.

Apklausta: Respondentams išsiųstos 75 anketos. Atsakymus atsiuntė tik 35 respondentai.

Apklausa atlikta: 2007 07 20 dieną išsiųstos anketos elektroniniu paštu. Žinutėje buvo paaiškinama, kodėl rengiama apklausa, taip pat buvo pridėtos objektų schemos su nuotraukomis ir anketa.

2007 07 20 dieną buvo išsiųstos 76 elektroninės žinutės, iš jų gauti 4 atsakymai su užpildytais anketomis. 2007 07 23 dieną buvo paskambinta visiems neatsakiusiems respondentams, paaiškinta kokių tikslu rengiama apklausa ir paprašyta atsakyti. Keli respondentai atsakė, kad neturi tam laiko, kiti atsisakiusieji aiškino, kad tai Jų nedomina ir tikrai neatsakinės. Iki 2007 07 25 buvo gauta 20 anketų. 2007 07 25 vėl buvo skambinama neatsakiusiems atsakyti respondentams ir prašoma atsakyti, tačiau gauti tik keli atsakymai. Tą pačią dieną buvo išsiųstos dar kelios papildomos anketos į tas pačias firmas (kurios neatsakė atsakyti), tik kitiems asmenis, tikintis, kad gal būt jie galės atsakyti. Paskutinį kartą buvo skambinta 2007 07 27 dieną ir dar kartą prašoma atsakyti, tačiau kai kurie respondentai, kaip ir anksčiau vis žadėjo atsiųsti, kiti teisinosi, kad neturi laiko, dar kiti aiškino, kad Jiems tai jau nebeįdomu. Iki 2007 07 30 dienos buvo gautos 35 anketos.

Anketos buvo išsiųstos šiems respondentams:

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Elektroninis paštas	Telefonas	Vardas, pavardė, pareigos
Savivaldybės				
1.	Klaipėdos m. sav. kultūros skyrius	goda.giedraityte@klaipeda.lt	8 46 39 61 71	Goda Giedraitytė (vedėja)
2.	Klaipėdos m. sav. investicijų ir verslo plėtros skyrius	elona@klaipeda.lt	8 46 39 61 12	Elona Jurkevičienė (vedėja)
3.	Klaipėdos m. sav. Investicijų ir verslo plėtros skyriaus verslo plėtros poskyris	minelga@klaipeda.lt makuniene@klaipeda.lt	8 46 39 61 11 8 46 39 61 07	Gintautas Minelga (poskyrio vedėjas) Liudmila Makūnienė
4.	Klaipėdos m. sav. tarptautinių ryšių ir turizmo skyrius	liutas@klaipeda.lt	8 46 39 60 15	Liutauras Kraniauskas (l.e.p. vedėjas)
5.	Klaipėdos m. sav. Paveldosaugos skyrius	paminklotv@klaipeda.lt sabina@klaipeda.lt	8 46 39 60 38	Rima Noreikienė (vedėja) Simonaviciute Sabina
6.	Klaipėdos raj. Sav. Architektūros ir urbanistikos skyrius	jovita@klaipedos-r.lt inesa@klaipedos-r.lt	8 46 47 30 60	Jovita Kildienė (vyr. Specialistė)
7.	Klaipėdos raj. Sav. Kultūros skyrius	g.bareikis@klaipedos-r.lt s.smakauskiene@klaipedos-r.lt	8 46 45 21 38 8 686 25272	Gintautas Bareikis (vedėjas)
8.	Klaipėdos raj. Sav. Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	valdas@klaipeda-r.lt r.kucinskaite@klaipedos-r.lt	8 46 45 20 62	Valdas Pučkorius (vedėjas)
9.	Palangos sav. architektūros ir urbanistikos skyrius	architektas@palanga.lt	8 460 48 708	Aurelija Butrimavičienė (vedėja)
10.	Palangos sav. kultūros skyrius	kultura@palanga.lt grazinaze@neringa.lt	8 460 48 557	Vygantas Rekašius (vedėjas)
11.	Neringos sav.	viktoraska@neringa.lt	8 469 52 288	Viktoras

	Architektūros skyrius	grazinaze@neringa.lt	52570	Katarskis (vedėjas) Grazina Žemaitienė
12.	Neringos. Sav. Kultūros ir turizmo skyrius	kultura@is.lt daivafe@neringa.lt	8 469 52 622	Narūnas Lendraitis (vedėjas)
13.	Neringos sav. Verslo ir strateginės plėtros skyrius	janinalu@neringa.lt	8 469 52 855	Janina Lukauskienė (vedėja)
TIC				
14.	Klaipėdos miesto TIC	tic@klaipedainfo.lt	8 46 41 21 86	
15.	Klaipėdos raj. TIC (Gargždų TIC)	tourgargzdai@delfi.lt	8 26 47 34 16 8 282 33872	Daiva Buivydiene (direktorė)
16.	Palangos TIC	info@palangatic.lt palangaturinfo@is.lt	8 460 48 811	
17.	Nidos Kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“	director@visitneringa.lt	8 469 52 538 8 687 93369	Regina Kondraškina (centro direktorė)
18.	Marijampolės UAB „Jotva“	info@jotva.lt	8-343 51109	
Saugomos teritorijos				
19.	Kuršių Nerijos Nacionalinis parkas	knnp@nerija.lt	8 469 51 224	Aurelija Stanickienė
20.	Pajūrio regioninis parkas	pajuriorpd@balticum-tv.lt	8 46 41 24 83 Direktorius mob. 8 686 60817	Darius Nicius (direktorius)
21.	Žemaitijos nacionalinio parko direkcija	znp@zemaitijosnp.lt	8 448 49 337	
Centrai				
22.	Smiltynės lankytojų centras (priklauso KNNP)	info@nerija.lt	8 46 40 22 57	
23.	Nidos lankytojų centras (priklauso KNNP)	infonida@nerija.lt	8 469 51 256	
24.	Žemaitijos Nacionalinio parko direkcijos Platelių lankytojų centras	info@zemaitijosnp.lt	8 448 49 231	
25.	Kuršių Nerijos Nacionalinio parko lankytojų centras	info@nerija.lt	8 46 402256, 8 46 402257	
Turizmo firmos				
26.	UAB „Eura“	klaipeda@aura.lt	8 26 30 13 01	neatsakys
27.	„Gintarinė sala“	klaipeda@gintarinesala.lt	8 46 41 22 22	

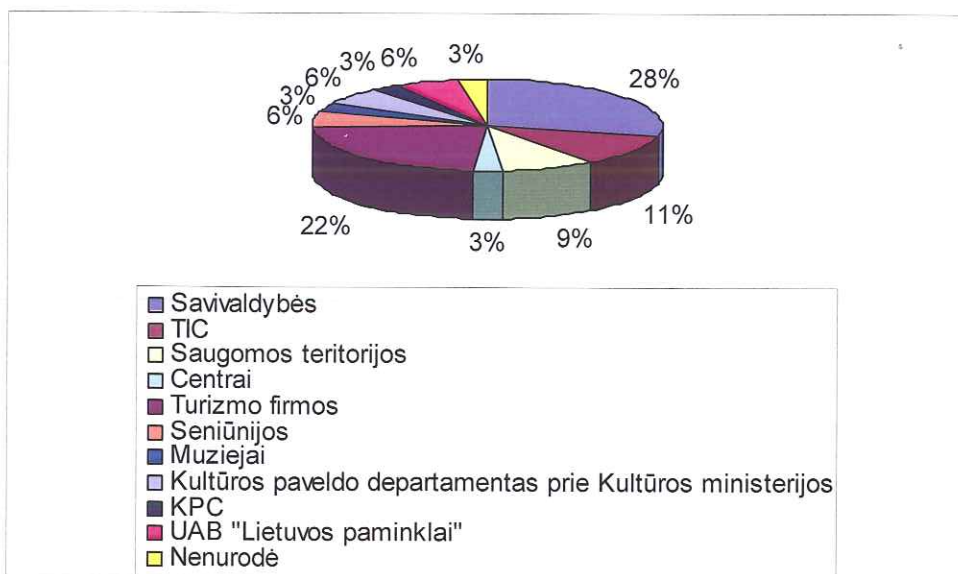
		indre@gintarinesala.lt		
28.	„Hermija“	klaipeda@baltictours.lt	8 46 31 13 03	neatsakys
29.	UAB „West Express“	klaipeda@westexpress.lt klaipeda@1312.lt	8 46 31 03 11 8 46 31 04 87	Aleksandr Šuršaliov (direktorius)
30.	„West Express“ (Klaipėdos Akropolyje)	maxima@westexpress.lt	8 46 34 09 80	
31.	„Baltic Clipper“	a.ziautyte@baltic-clipper.lt bc@baltic-clipper.lt administrator.klj@bc.lt	8 46 31 23 12	
32.	„Filaretai travel“	jurga@ft.lt egle@ft.lt	8 46 31 12 57	
33.	„7 mylios“	klaipeda@7mylios.lt	8 46 38 14 90	
34.	UAB „Krantas travel“	simona.liekiene@krantas.lt travel@krantas.lt	8 46 39 52 15	Simona Liekienė (pardavimo biurų vadovė)
35.	„Krantas travel“ Turizmo skyrius	neringa.girdvainiene@krantas.lt	8 46 39 52 35	Neringa Girdvainienė (turizmo projektų vadovė)
36.	UAB „Aisčiai“	aisciaikl@takas.lt	8 46 31 18 15 8 46 31 33 03	Donata Pakalniškienė (direktorė)
37.	UAB „Delta-interservis“	rasa@delta-interservis.lt info@delta-interservis.lt	8 46 41 14 58 8 46 41 14 59	Rasa Ramonienė (direktorė)
38.	UAB „Grūda“	gruda@mail.lt natally@centras.lt	8 46 31 17 43	Natalija Pilipavičienė (direktorė)
39.	UAB „Klaipėdos Meja“	info@meja.lt info@klaipedamejatravel.com	8 659 24384 8 46 31 02 95	Miglutė Holliday (direktorė)
40.	„Relita“	relita@klaipeda.omnitel.net diana@relita.lt	8 46 41 11 57	Diana Kateivaitė (direktorė)
41.	UAB „Dorlita“	dorlita@tinklai.net	8 46 41 13 46	
42.	I. Mančinskajos turistinė – komercinė firma „Katrijona“	katrijosna@takas.lt	8 46 34 08 48	Irina Mančinskaja (direktorė)
43.	UAB „Step 2000“	step2000@klaipeda.omnitel.net	8 46 40 00 46	Artiom Rožkov (direktorius)
44.	UAB „Poilsis pajūryje“	ru@litva.lt	8 46 38 29 82	neatsakys
45.	UAB „Eurikos turas“	eurika@takas.lt	8 46 41 03 90	Laima Laurinavičienė (direktorė)
46.	UAB „Kauno Ugnelė“	klaipeda@ugnele.lt	8 46 314685	Rimantė Bučytė (direktorė)
47.	UAB „Lavisana“	klaemp@takas.lt	8 46 41 15 02	Lidija Kurakina (direktorė)
48.	UAB „Passat“	office@passat.lt	8 46 41 00 20	

		loreta@passat.lt		
49.	UAB „Baltic travel service“	klaipeda@bts.lt	8 46 31 06 00	Diana Žulkuvienė (direktorė)
50.	L. Vidiakinos turizmo agentūra „Gintarinė Evelina“	evelina@takas.lt	8 46 31 01 11 8 46 40 00 29	Liudmila Vidiakina (direktorė)
51.	„Liturimex“	klaipeda@liturimex.lt	8 46 31 22 25	
52.	UAB „Kauno piligrimas“	PiligrimasK@one.lt	8 46 21 97 78	Juozas Pėkis (direktorius)
53.	UAB „Taurvita ir draugai“	tvd@takas.lt	8 46 41 15 11 8 46 41 91 19	
54.	UAB „Travelta“	info@travelta.lt	8 46 25 78 39	Jolanta Bohlmann (direktorė)
55.	„Super travel“	jurga@supertravel.lt	8 46 31 12 57	
56.	Kelionių ag. „Saitas“	klaipeda@saitas.lt	8 46490944	
Seniūnijos				
57.	Melnragės ir Girulių seniūnija	seniunija@klaipeda.lt	8 46 41 05 32	Vanda Dorčienė (seniūnė)
58.	Juodkrantės seniūnija	angelinast@neringa.lt	8 469 53 158	Angelina Stakauskienė (seniūnė)
59.	Preilos – Pervalkos seniūnija	editara@neringa.lt	8 469 55 110	Edita Radzevičienė (seniūnė)
60.	Klaipėdos raj. Endriejavo seniūnija	p.kalcas@klaipedos-r.lt	Seniūnė 8 612 46 258 Sekretorius 8 46 44 51 77	Laimutė Šunokienė (seniūnė) Petras Kalcas (sekretorius)
61.	Klaipėdos raj. Judrėnų seniūnija	z.siminauskas@klaipedos-r.lt a.kuneliene@klaipedos-r.lt	8 682 59 141 8 46 44 29 85	Zigmantas Siminauskas (seniūnas)
62.	Klaipėdos raj. Kretingalės seniūnija	guvyt@klaipedos-r.lt kretingale@klaipedos-r.lt	8 616 83 633 8 46 44 64 31	Vytautas Gūžas (seniūnas)
Muziejai				
63.	Mažosios Lietuvos istorijos muziejus Administracija	info@mlimuziejus.lt	8 46 31 21 39	
64.	Mažosios Lietuvos istorijos muziejus Istorijos skyrius	istorikai@mlimuziejus.lt	8 46 41 05 25	Zita Genienė
Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos				
65.	Paveldotvarkos skyrius	vidmantas@heritage.lt	8 5 273 42 46 8 611 17268	Vidmantas Puidokas (vedėjas)
66.	Paveldotvarkos skyrius	ausra@heritage.lt	8 5 273 11 61	Aušra Racevičienė

				(vyr. Specialistė)
67.	Paveldotvarkos skyrius	dliuz@heritage.lt	8 5 273 11 61	Rasa Visockaitė (vyr. Specialistė)
68.	Apskaitos skyrius	a.bundonis@heritage.lt	8 5 272 40 16 8 611 17284	Arūnas Bundonis (vedėjas)
69.	Apskaitos skyrius	r.mosiejiene@heritage.lt	8 5 273 11 01	Rita Mosiejienė (vyr. Specialistė)
70.	Apskaitos skyrius	a.simeniene@heritage.lt	8 5 273 11 01	Audra Šimėnienė (vyr. Specialistė)
71.	Klaipėdos teritorinis padalinys	klaipeda@heritage.lt	8 46 41 03 67 8 687 14227	Naglis Puteikis (vedėjas)
Kultūros paveldo centras				
72.	KPC administracija	virginijus.kacinskas@kpc.lt	8 5 212 14 83	Virgilijus Kačinskas (administracijos direktorius)
73.	KPC administracija	eugenijus.ivaskevicius@kpc.lt	8 5 247 53 72	Eugenijus Ivaškevičius (administracijos direktoriaus pavaduotojas.)
UAB „Lietuvos paminklai“				
74.	Projektavimo tarnyba	a.meskauskiene@lpaminklai.lt	8 5 273 46 85 8-682 64101	Asta Meškauskiene (Vyr. restauravimo architektė- projektavimo organizavimo vadovė)
75.	Projektavimo tarnyba	g.filipaviciene@lpaminklai.lt		Giedrė Filipavičienė (vyr. Architektė – teritorijų planavimo vadovė)
UAB „Klaipėdos restauratorius“				
76.	Bendras	klrest@takas.lt	8 46 34 45 30, 8 46 34 45 31	

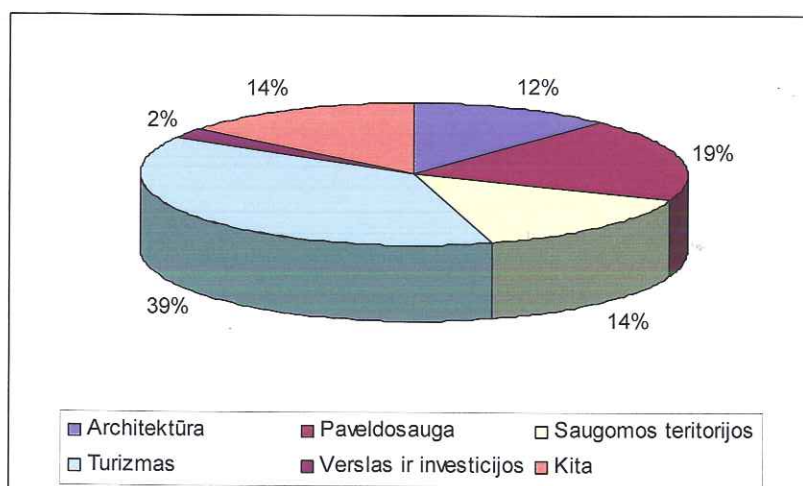
1. Duomenys apie apklausos dalyvius

Atstovaujama organizacija

Atliekant specialistų apklausą anketos buvo siunčiamos įvairiems respondentams. Iš atsakiusių didžiąją dalį – 28% sudarė Klaipėdos ir Klaipėdos apskrities savivaldybių specialistai. Taip pat nemaža dalis – 22% respondentų dirba įvairiose turizmo firmose bei TIC – 11%. Specialistai dirbantys saugomose teritorijose sudarė 9%. Kiti respondantai sudarė atitinkamai 6%, o po vieną respondentą atsakė iš Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus, KPC (Kultūros paveldo centro) ir dar vienas respondentas – architektas – savo atstovaujamos organizacijos nenurodė.

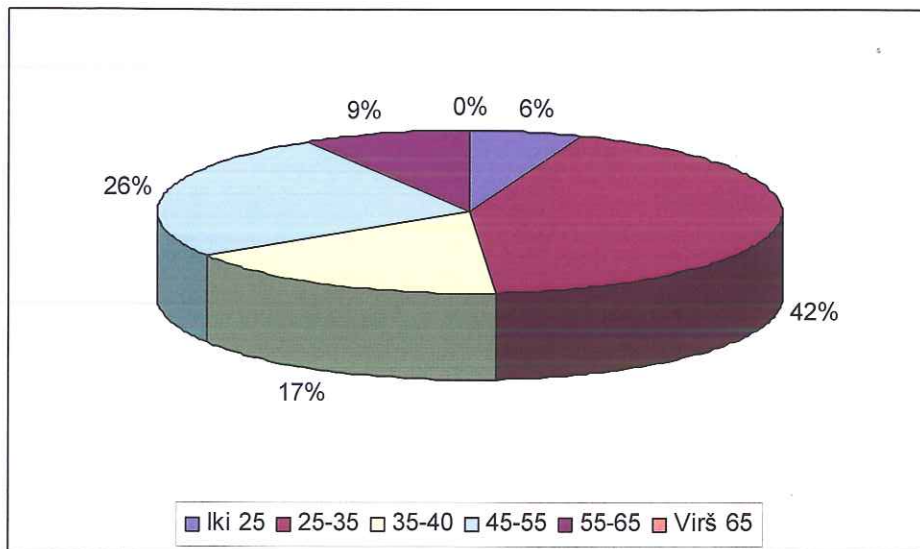
Veiklos sritis

Išsiųstoje anketoje buvo prašoma nurodyti savo veiklos sritį. Keturi, iš atsakiusių nurodė ne vieną, o keletą veiklos sričių. 14% respondentų savo veiklos sritis nurodė, kaip kita ir įvardino kultūros,

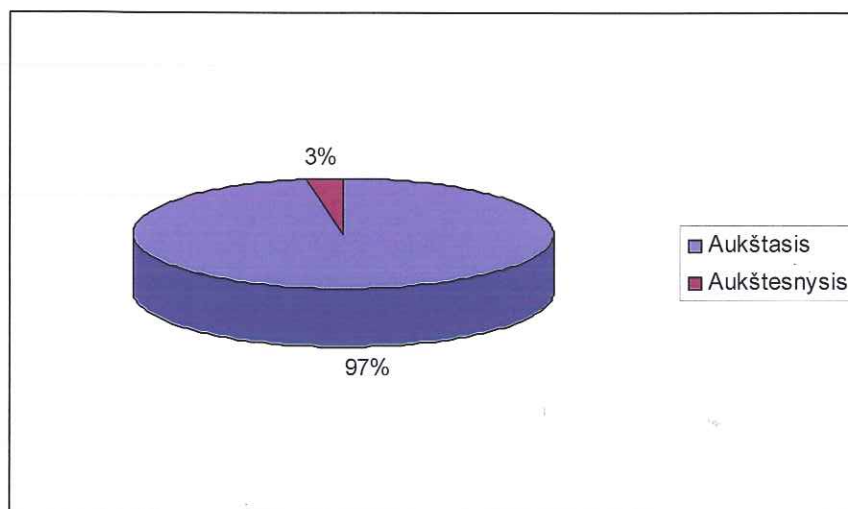
žemėtvarkos, strateginio planavimo ar valdymo sritis. Taip pat 14% respondentų savo sritį siejo su saugomomis teritorijomis. Didžioji dauguma respondentų savo pagrindinės veiklos sritį nurodė turizmą (39%) ir paveldosaugą (19%). Architektūrą, kaip savo veiklos sritį nurodė 12%, o verslas ir investicijos sudarė 2%.

Amžius

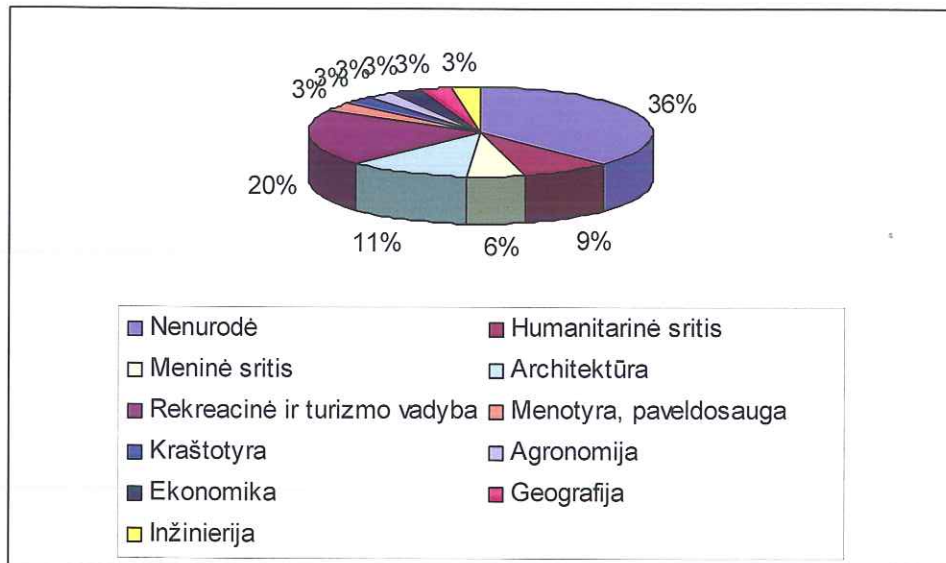
Atsakant į anketas respondentai buvo paprašyti nurodyti amžiaus grupę. Didžiausią dalį apklaustųjų sudaro 25 - 35 metų amžiaus žmonės. Taip pat nemaža dalis atsakiusiujų priklauso 45 – 55 metų amžiaus grupei. Kitos amžiaus grupės, išskyrus žmones virš 65 metų, kurie sudaro 0%, pasiskirsto beveik vienodai. Atsižvelgiant į respondentų amžiaus grupes galima teigti, kad buvo apklausti visų amžiaus grupių atstovai.

Išsilavinimas

Atliekant apklausą, visi, išskyrus vieną respondentą turi aukštąjį išsilavinimą. Tokią proporciją sąlygojo apklausos tema „Specialistų nuomonės apklausa dėl planuojamų buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje pritaikymo“, o taip pat ir respondentų atstovaujamos organizacijos bei veiklos sritis.

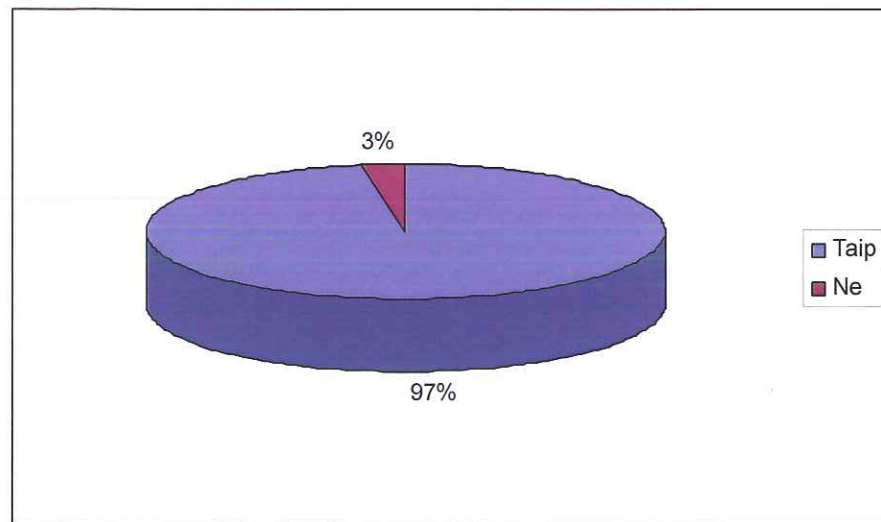
Respondentų profesijos

Respondentai buvo paprašyti nurodyti ne tik veiklos sritį bet ir profesiją. Šis klausimas buvo įtrauktas į apklausos anketą siekiant atskirti rekreacinės veiklos ir turizmo, paveldo apsaugos specialistus, architektus ir panašių profesijų žmones – tuos kurių profesija ir veiklos sritis įtakoja buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje vertinimą. Tačiau didžioji dauguma (36%) savo profesijos visai nenurodė. 20% respondentų įvardino rekreaciją ir turizmą, 11% - architektūrą, 9% - humanitarinę sritį, o 6% - meninę sritį (dalininkas, muzikantas). Kitos profesijos pasiskirstė vienodai – po 3%.

2. Nuomonės tyrimas – buvusių karinių objektų Klaipėdos pajūryje tvarkymo variantai

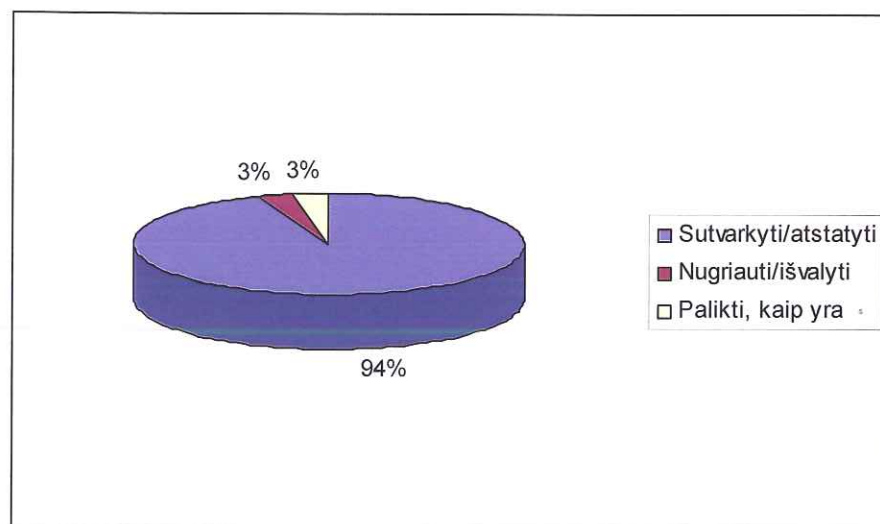
Ar buvę kariniai objektai Jums įdomūs?

Vykdamas nuomonės tyrimą pirmiausiai buvo užduodamas klausimas, ar buvę kariniai objektai respondentams įdomūs. Tik vienas respondentas atsakė, kad jam kariniai objektai nėra įdomūs, o likusieji 97% atsakė teigiamai.

Ar manote, kad buvusius karinius objektus reikia sutvarkyti/atstatyti?

Siunčiant respondentams anketas buvo pridedamas failas su buvusių karinių objektų nuotraukomis ir žemėlapiu, nurodančiu buvusių karinių objektų išsidėstymą. Užduodant šį klausimą buvo pateikti trys galimi atsakymai: I – sutvarkyti/atstatyti, II – nugriauti/išvalyti, III – palikti, kaip yra. Atsakymai pasiskirstė taip:

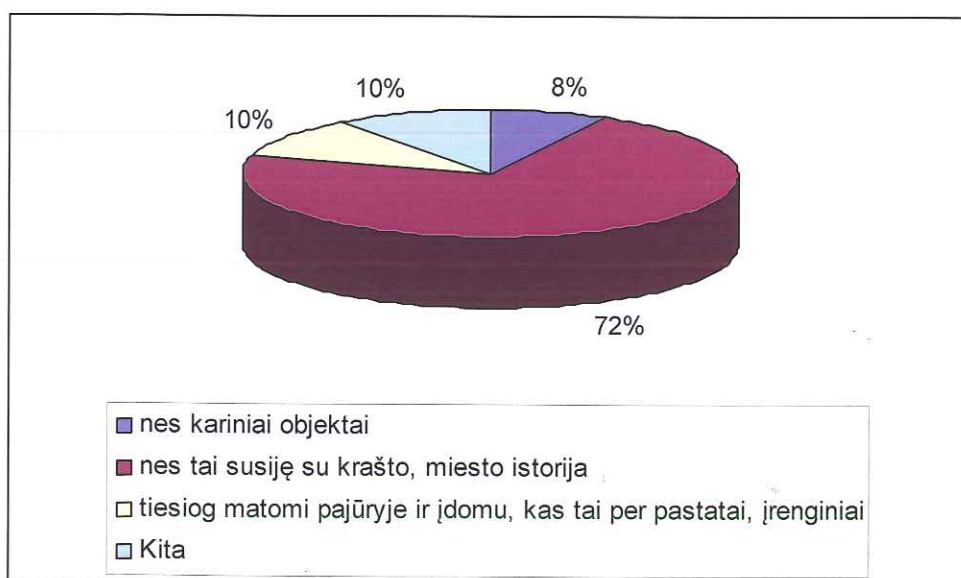

Net 95% respondentų priimtinausias buvo I variantas - sutvarkyti/ išvalyti. Taip pat buvo pažymima, kad tvarkant reikėtų nepersistengti.

Respondentų pasirenkančių II variantą – nugriauti/išvalyti bei III variantą – palikti, kaip yra, nuomonės pasiskirstė vienodai - po 3%.

Atsakant į šį klausimą architektas iš KPC (Kultūros paveldo centras) nepasirinko nei vieno varianto. Jo nuomone: „vienareikšmiškas atsakymas negalimas, nes veiksmai priklauso nuo statuso, kultūrinės vertės – atstatymas ar atkūrimas ir t.t. Žinoma, išvalyti, iškuopti privaloma visais atvejais“.

Kodėl Jums buvę kariniai objektai įdomūs?

Siekiant įsiaiškinti respondentų nuomonę, kodėl Jiems buvę kariniai objektai įdomūs, buvo siūlomi keturi jau paruošti variantai: I – nes kariniai objektai, II – nes tai susiję su krašto, miesto istorija ir

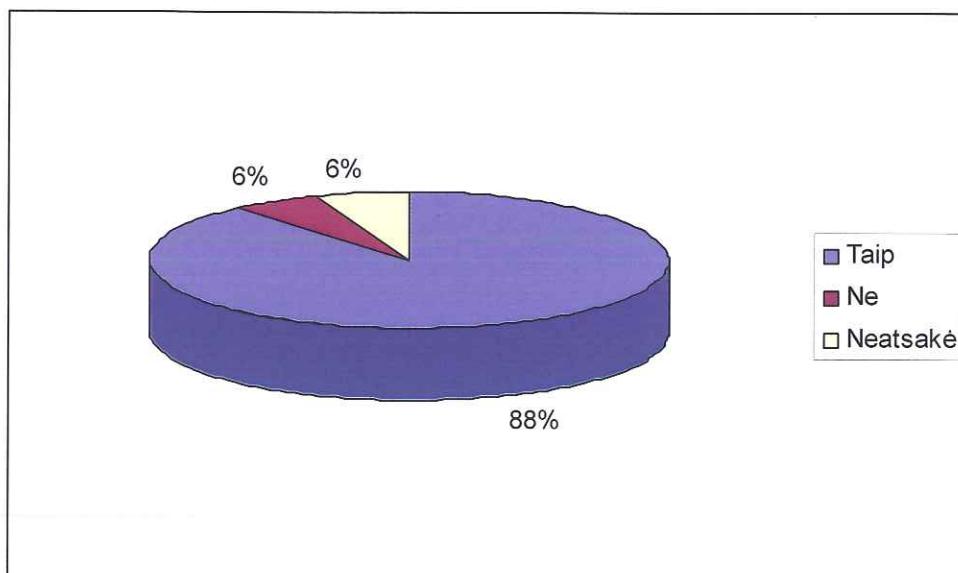
III – nes tiesiog matomi pajūryje ir įdomu, kas tai per pastatai, įrenginiai ir IV variantas (kita) - kuriame respondentai galėjo pasakyti savo priežastis.

Dažniausiai (72%) buvo atsakoma, kad objektai įdomūs, nes susiję su Klaipėdos ir krašto istorija. Kita dalis respondentų (3 žmonės) teigė, kad objektai įdomūs, nes tai kariniai objektai.

10% respondentų pasirinko III variantą - nes tiesiog matomi pajūryje ir įdomu, kas tai per pastatai, įrenginiai.

Taip pat 10% respondentų nurodė kitą priežastį - IV variantą. Respondentai pasirinkę IV variantą savo susidomėjimą sieja su tuo, kad tai netradicinės, aktyvios erdvės, kurios gali būti pritaikomos visuomeninėms reikmėms, rekreacijai, kultūros veiklai ir kultūros projektų įgyvendinimui arba dėl to, kad buvę kariniai objektai yra turizmo traukos objektai. O vienas respondentas atsakė, kad Jam tokie objektai visai neįdomūs.

Ar apsilankytumėte buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo?

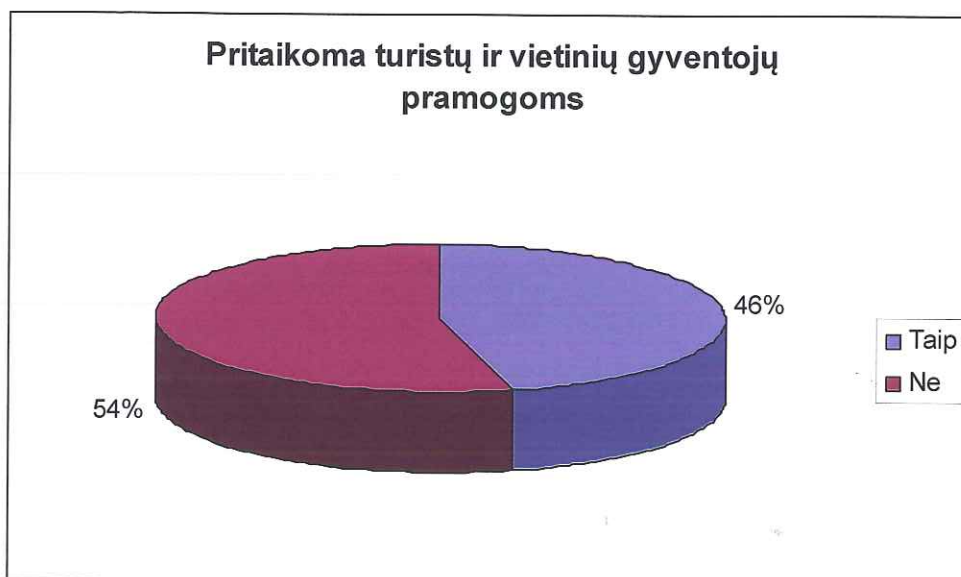
Atsakinėjant į šį klausimą 2 respondentai savo nuomonės visai neišsakė, o dar 2 atsakė neigiamai. Likusieji, 88% - pabrėžė, kad būtinai apsilankytų sutvarkytuose buvusiuose kariniuose objektuose. Vienam respondentui būtų įdomu apsilankyti, tačiau tik jei važiuotų pro šalį.

3. Nuomonė apie sutvarkytų buvusių karinių objektų pritaikymą

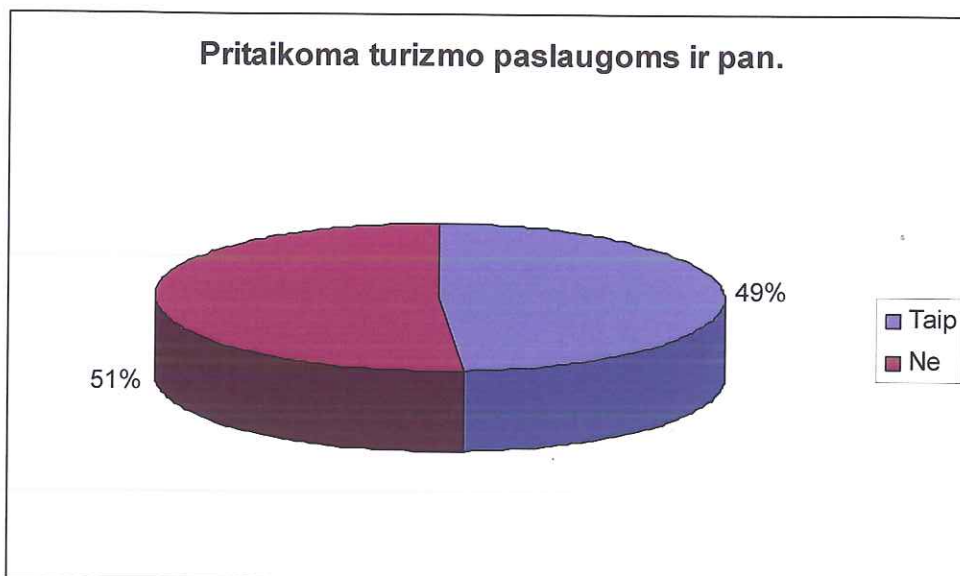
Pateikiant šį klausimą respondentams buvo išvardintos galimos veiklos buvusiuose kariniuose objektuose po jų sutvarkymo, ir paprašyta nurodyti, ar jos atrodo priimtinos.

Didžioji dauguma respondentų iš visų pasiūlytų variantų pasirinko pritaikymą pažintiniam turizmui (ekspozicijos, turizmo maršrutai, teminės ekskursijos), kaip patį priimtinausią. Net 77% procentai atsakė teigiamai.

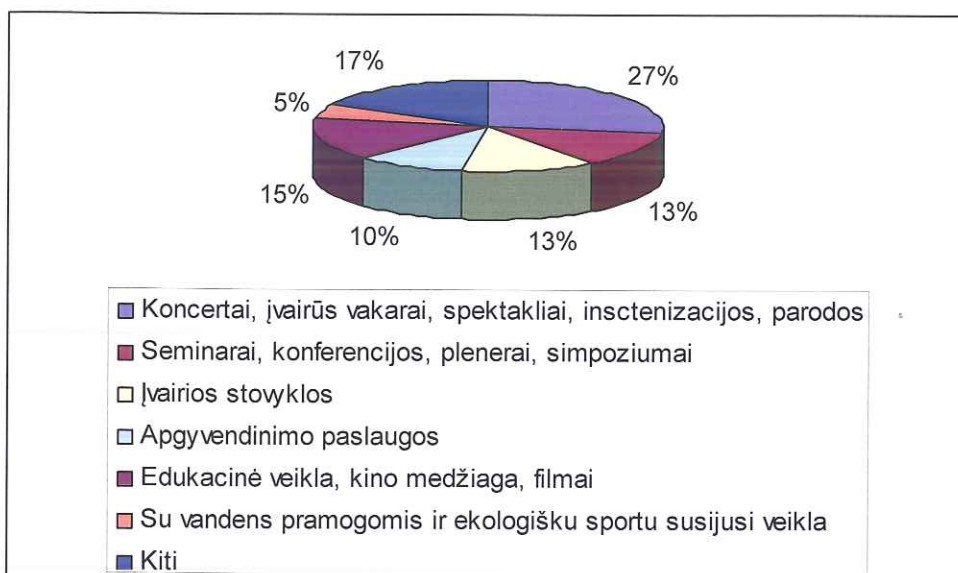
Atsakydami į šį klausimą daugelis respondentų nepritarė pritaikymui turistų ir vietinių gyventojų pramogoms (kavinės, lauko kavinės, teminiai žaidimai). Diduma respondentų arba visai nepritarė arba pritarė tik vienam kuriam nors pasiūlymui. Todėl daug kas buvo aprašoma atskirai prie „kitos pageidaujamos pramogos ar veiklos buvusiuose kariniuose objektuose ir jų teritorijoje“.

Respondentų nuomonė, dėl buvusių karinių objektų pritaikymo turizmo paslaugoms ir pan. (suvenyrų prekyba, inventoriaus nuoma, gal net nakvynės paslaugos) pasidalino beveik per pus, tačiau didesnė dauguma mano, kad pritaikymas turizmo paslaugoms nepriimtinas. Dauguma paslaugų buvo įvardinta atskirai prie kitų pageidaujamų pramogų ar veiklų.

Net 63% respondentai turėjo pasiūlymų, kokias kitokias pramogas ar veiklas jie norėtų matyti buvusiuose kariniuose objektuose. Nemažai atsakymų – pasiūlymų buvo anksčiau išvardintų veiklų variacijos. Sugrupavus pasiūlymus pagal panašumą, jie pasiskirsto taip:

Respondentai siūlantys rodyti kino filmus ar video medžiagą siūlo tai susieti su buvusio karinio objekto veikla ar buvusių karinių įrenginių panaudojimu. Apgyvadinimo paslaugas vystyti siūlantys respondentai tai išivaizduoja, kaip analogišką to meto (kai buvo pastatytas objektas) gyvenimą ir to meto gyvenimo sąlygas. Seminarus, konferencijas, plenerus bei simpoziumus buvo siūloma rengti įvairiomis tematikomis, kurios daugiausiai siejosi su menu. Su vandens pramogomis ir ekologišku turizmu susijusias paslaugas buvo siūloma vystyti remiantis tuo, kad „tokių paslaugų Lietuvos pajūryje ypač trūksta, o vėjo energijos varomi įrenginiai nedarys įtakos aplinkai“.

Kiti įdomesni pasiūlymai:

- Pritaikant turistų pažinimui reikėtų minimaliai pastatyti tik informacinius stendus ar išleisti bukletus.
- Reikėtų įvertinti kokiame objekte kokia paslauga pagrindinė, o kokios – papildančios.
- Vystyti aktyvią veiklą vadinama „Patirties turizmas“.
- Viešam naudojimui.
- Patalpų nuoma pobūviams.
- Šokių vakarėliai.